

ADANA
İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2024-2025 Eğitim ve Öğretim Yılı
2. Dönem 1. Yazılı Sınav (İl Geneli Ortak)
7. Sınıf Sosyal Bilgiler

**SABAH
OTURUMU**
SAAT: 09:40

Ad Soyad: .....

Sınıf/Şube: 7/..... Numara: .....

Puan: .....

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu sınav, açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşmaktadır.
2. İstedığınız sorudan başlayabilirsiniz. Sınav süresi 40 dakikadır.
3. Ortak yazılı sınav esnasında kopya çektiği tespit edilen öğrenciler hakkında ilgili Yönetmelik'e göre işlem yapılacaktır.
4. Sınavda 8 soru bulunmaktadır. Her bir sorunun toplam puan değeri parantez içinde belirtilmiştir.

SORULAR

1. Çatalhöyük, Anadolu'daki önemli yerleşim yerlerinden biridir. Çatalhöyük; tatlı su kaynaklarına, verimli topraklara ve geniş düzlüklere sahip büyük bir yerleşim yeridir. Çatalhöyük'te hububat tarımı yapılmış, tuz madenleri açılmış, ihtiyaç fazlası ürünler satılmış, koyun ve keçi gibi hayvanlardan yararlanılmıştır.

Metne göre, Çatalhöyük'teki yerleşmeyi etkileyen beşerî faktörleri yazınız. (20 puan)

Tarım (5 puan)
Madencilik (5 puan)
Ticaret (5 puan)
Hayvancılık (5 puan)

2. Yılmaz Bey, sosyal bilgiler dersinde Adana ilinin nüfus grafiğini incelerken Seyhan ilçesinde 0-18 yaş grubunun 65 yaş ve üzeri nüfusa oranla fazla olduğunu görmüştür. Yılmaz Bey, öğrencilerinden nüfusun yaş grubu özelliklerini dikkate alarak Seyhan ilçesinin ihtiyaçlarına yönelik bir planlama yapmasını istemiştir.

Buna göre, ilçenin nüfus özellikleri dikkate alındığında öğrencilerden geleceğe yönelik hangi ihtiyaçlar doğrultusunda planlama yapması beklenir? Bunlardan ikisini yazınız. (10 puan)

Eğitim Kurumlarının Artırılması (İlçede çocuk nüfus fazla olduğu için okul, kreş ve üniversite gibi eğitim kurumlarının sayısının artırılması gerekir.) (5 puan)
Gençlere Yönelik Sosyal ve Spor Alanları (Çocuklar ve gençler için parklar, spor tesisleri, kütüphaneler ve kültürel etkinlik alanlarının oluşturulması önemlidir.) (5Puan)
İstihdam Olanaklarının Geliştirilmesi (Çocuk nüfusun ilerleyen yıllarda iş hayatına atılacağını düşünerek, ilçede sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerini geliştirmeye yönelik projeler yapılmalıdır.)

Bu doğrultuda verilebilecek cevaplara puan verilir.

3. 1. Murat'ın çalışmak için Diyarbakır'dan Antalya'ya gitmesi.
2. İnci'nin üniversite okumak için Adana'dan İstanbul'a gitmesi.
3. Ali'nin ailesinin Kastamonu'da yaşanan sel felaketi nedeniyle Ankara'ya taşınması.

Verilen ifadelerden hareketle bu kişilerin, yaşadıkları yerden göç etme nedenlerinin hangi alanlarla ilişkili olduğunu sırasıyla yazınız. (15 puan)

1) Ekonomik (5 puan)
2) Eğitim (5 puan)
3) Doğal Afet (5 puan)

4. 1982 Anayasası'nda yerleşme özgürlüğünün "suç işlenmesini önlemek" amacı ile kısıtlanabileceği belirtilmektedir. Örneğin terör ve savaş durumlarında bazı alanlar yerleşmeye kapatılabilir veya yerleşmeler boşaltılabilir.

Bu durumda o bölgede yaşayan insanlar, ne gibi sıkıntılar yaşayabilir? Bunlardan birini yazınız. (10 puan)

Böyle bir durumda o bölgede yaşayan insanlar, başka alanlara göç etmek zorunda kalabilirler. (10 puan)

Yeni yerleşim bölgelerine uyum sağlamak zor olabilir, sosyal dışlanma yaşanabilir.

Yerleşim yerlerinin boşaltılması, okulların kapanmasına neden olabilir ve çocukların eğitim hayatı aksayabilir.

Savaş veya terör nedeniyle iş yerlerinin kapanması, tarım arazilerinin kullanılamaz hale gelmesi gibi nedenlerle insanlar gelir kaynaklarını kaybedebilir. Yeni bir iş bulmak zor olabilir ve ekonomik bağımsızlıklarını kaybedebilirler.

Bu doğrultuda verilecek cevaplara puan verilir.

5. Yazının icadına kadar insanlar resim çizmek dışında bilgi ve tecrübelerini sözlü iletişim yoluyla diğer insanlara aktarmışlardır. Ancak sözlü iletişim ile bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılması her zaman mümkün olmamıştır. Bu nedenle yazının icadı insanlık için en önemli gelişmelerden biridir. Tarihin de başlangıcı kabul edilen yazının icadıyla insanlar yeni şeyler öğrenerek bilgilerini artırmışlardır. Unutulmasını istemedikleri önemli bilgileri yazarak korumuşlardır.

Bilginin korunması ve aktarılmasında katkı sağlayan uygarlıklarla ilgili verilen cümlelerdeki boşluklara uygun medeniyetlerin adını yazınız. (15 puan)

a) **Sümerler** ambarlara getirilen tahılları kaydetmek amacıyla oluşturdukları işaret sistemini geliştirerek çivi yazısını icat ettiler. (5 puan)

b) **Mısırlılar** papirüs bitkisinden elde ettikleri tabakalara resim, şekil ve sembollerden oluşan hiyeroglif yazısını yazdılar. (5 puan)

c) **Fenikeliler** yazıyı geliştirerek sembollere dayalı ilk alfabeyi icat ettiler. (5 puan)

6. Avrupa bilim çevrelerinde Avicenna (Avisenna) olarak tanınan bilim insanı hastalıkların kaynağının gözle görülmeyen mikroplar olduğunu ilk kez ortaya koymuştur. En önemli iki eseri "Kitabü's-Şifa" ve "el-Kanun Fi't-Tıb"ıdır.

a) Avrupa'da Avicenna (Avisenna) olarak tanınan bilim insanının Türk-İslam medeniyetindeki adını yazınız. (5 puan)

İbn-i Sina

b) Buna göre, bu bilim insanı hangi alanda çalışmalar yapmıştır? Yazınız. (5 puan)

Tıp (sağlık).

7. Avrupa 15. yüzyılda bilim, sanat, edebiyat, mimari gibi alanlarda önemli bir ilerleme sürecine girdi. Avrupa'da 15. yüzyılda başlayan bilimsel gelişme süreci matbaanın icadıyla sonraki yüzyıllarda daha da hızlandı ve böylece günümüzdeki bilimsel birikim meydana geldi.

Bilimsel bilgi birikiminin artmasında matbaanın icadının katkılarından ikisini yazınız. (10 puan)

Matbaa sayesinde çok sayıda kitap basıldı ve kitapların fiyatları ucuzladı. (5 puan)

Bilgi çok daha hızlı yayılmaya başladı ve bilgiye ulaşmak kolaylaştı. (5 puan)

İnsanlar yeni şeyler öğrenmek için daha çok kitap okudu.

Yeni fikirler, araştırmalar geniş kitlelere ulaştı. Düşünce hayatı gelişti.

Bu doğrultuda verilen doğru cevaplara puan verilir.

8. Beytül-Hikme (Bilgelik Evi), Abbâsîler döneminde, özellikle Halife Me'mun zamanında Bağdat'ta kurulan bir bilim ve çeviri merkeziydi. Türk-İslam medeniyetinin gelişimine büyük katkılar sağlayan bu kurum, Antik Yunan, Hint, Pers ve diğer medeniyetlerden gelen bilimsel mirası koruyarak İslam dünyasında bilim ve düşüncenin gelişmesine öncülük etti.

Buna göre Beytül-Hikme'nin, Türk-İslam medeniyetindeki bilimsel çalışmalara sağladığı katkılardan birini yazınız. (10 puan)

Beytül-Hikme'de yapılan çalışmalar;

Burada yapılan çeviriler bilimsel gelişmelerin önünü açarak Türk İslam bilginlerinin yetişmesine katkı sağladı. (10 puan)

Akılcı düşüncenin İslam dünyasında yayılmasını sağladı.

İslam dünyasının bilimsel birikimine katkı sağladı.

Bilim ve teknolojinin gelişimini sağladı.

Bilim eğitim ve felsefe alanlarındaki ilerlemelere zemin hazırladı.

Bu doğrultuda verilen cevaplara puan verilir.